

5 soovitus, kuidas peret küberpättide vastu kaitsta

16. juuli 2019 - 23:35 Autor: [AM](#)



Küberturvalisus muutub päev-päevalt ühe olulisemaks, kuid vaatamata sellele on paljude inimeste küberharjumused ikkagi kehvad ning ei mõelda piisavalt tõsiselt, et üks kehva parooliga pereliige võib ohtu panna korraga mitme inimese andmed.

Tänapäeval on internetiga ühendatud ja omavad erinevates portaalides ning keskkondades kasutajakontosid praktiliselt kõik pereliikmed väikelastest kuni vanavanemateni. Samas elame ja tegutseme küberruumis kõik ühiselt ning oleme omavahel tihedalt seotud. See tähendab, et meie turvalisus on vaid nii tugev, kui on meie (pere) kõige nõrgem lüli.

Samsungi mobiilidivisjoni juht Antti Aasma sõnul on oluline, et küberhügieeni peamisi nõuandeid järgiksid kõik pereliikmed. Aasma toob välja viis olulist soovitus t terve pere küberturvalisuse tõstmiseks.

1. Jälgi, et ka vanaema kasutaks turvalist parooli. Uuringute järgi ei kipu just vanemad generatsioonid kasutama turvalisi paroole ega vaheta neid piisavalt palju. Kui aga küberpätid pääsevad ligi näiteks vanaema kontodele, meilidele ja kõigele muule, siis on juba lihtne sealt leida informatsiooni, mis aitab avada ka teisi selle vanaemaga seotud inimeste kontosid. Näiteks võivad häkitud meilikontol olla nimed, kohad või isegi lapselapse poolt saadetud paroolid, mille vanaema pani igaks juhuks kirja, et need ei ununeks. Lisaks erinevad muud andmed, mille häkkerid saavad võtta aluseks teistele kontodele sisse murdmiseks.

2. Tee kodune wifi võrk turvaliseks. Koduse Wifi võrgu turvalisus on väga suure tähtsusega, sest kui häkkerid pääsevad sinna sisse, siis on neil ka ligipääs kõikidele andmetele, mis seal võrgus liiguvad. Ehk siis ohus on kõikide pereliikmete andmed korraga. Selleks muuda oma võrgu algupärast parooli ja nime, kasuta tulemüüri, tugevamat krüpteeringut ja määra, mitu seadet saab üldse sinu võrku kasutada.

3. Tutvusta kõikidele pereliikmetele parooligeneraatorit. Tugev parool ja parooli vahetamine on küberturvalisuse A ja O. Tugeva salasõna loomiseks lõi Samsung hiljuti ka just eestlastele mõeldud parooligeneraatori heaparool.ee, mis aitab tekitada ja annab inspiratsiooni lihtsalt meelde jäävate, kuid murdmiseks piisavalt keerukate salasõnade loomiseks.

4. Jälgi, et kõik pereliikmed kasutaksid uuendatud tarkvara. Veendu, et kõik kodus olevad telefonid, tahvelarvutid või arvutid kasutaksid tarkvara viimaseid versioone ning jälgi, et kõik uuendused oleksid paigaldatud ka kõikide teiste pereliikmete seadmetes. Tihti tuleb ette, et vanavanemad õpivad küll selgeks näiteks tahvelarvuti kasutamise, kuid seadme viimane tarkvaravärskendus on tehtud kuid või isegi aastaid tagasi.

5. Vaheta paroole ja ära kasuta sama parooli igal pool. Salasõnu tuleks iga teatud aja tagant vahetada või uuendada. Ideaalis näiteks iga poole aasta tagant. Kindlasti ei tasuks samu paroole kasutada kõikides oma seadmetes ja kontodel. Vajadusel kasuta salasõnade meele pidamiseks paroolihaldurit.

- [Lahendused](#)

- [Turvalisus](#)